

Проект FINALLY Бюлетин No. 4, Октомври 2014г.

Международни проекти по програма „Грундвик“

Проект FINALLY

Финансова грамотност за ромите

... да повишим финансовата грамотност на ромите

www.project-finally.eu

Партньори по проекта FINALLY

Център за развитие и образование Ново место – Словения : www.ric-nm.si

Codici Агенция за социални проучвания– Италия: www.codiciricerche.it

Университет Търнава – Словакия: www.truni.sk

Фондация „Здраве и социално развитие“– България: www.hesed.bg

Университет на Пиреус- Гърция: www.kep.unipi.gr

Изследователски център Techniki Ekpedeftiki КЕК SA – Гърция: www.techniki-ekp.gr

Факултет по икономика Ниш – Сърбия: www.eknfak.ni.ac.rs

Координатор на проекта е Център за развитие и образование Ново место – Словения.

Проект FINALLY беше представен на конференцията за Икономическо овластяване на Ромите

Между 17-ти и 18-ти юни се състоя конференция на тема “Икономическо овластяване на Ромите” в Подгорица, Черна гора под ръководството на правителството на Черна гора в ролята ѝ на председателстваща страна на Инициативата Десетилетие на Ромското включване 2005-2015г.

Г-жа Marjeta Gašperšič, директор на RIC Novo mesto, които координират международния проект FINALLY по програма Грундвиг, представи проекта „Финансова грамотност за Ромите” и взе участие в ползотворни

дискусии. Всички презентации от конференцията са качени на сайта на Инициативата Десетилетие на Ромско включване на следния адрес: http://romadecade.org/egy-cikk.php?hir_id=9761

Десетилетието на Ромско включване 2005–2015г. е безпрецедентен политически ангажимент на Европейските правителства да елиминират дискриминацията спрямо ромите и да затворят неприемливите разлики между тях и останалата част от обществото. Това е една международна инициатива, която събира заедно правителства, правителствени и неправителствени организации, а също така и граждански организации на ромите. Десетилетието се ръководи на ротационен годишен принцип на управление, което в момента е в ръцете на Черна гора. Един от приоритетите в ръководството на Черна гора е да се справи с въпроса за ромската бедност чрез икономическо овластяване. Това събитие е предвидено като катализатор за събиране на идеи за държавна подкрепа на икономическото овластяване на ромите чрез представяне и обсъждане на най-добрите практики от вече реализирани проекти.

Проект FINALLY продължава с разработването на курса за обучение

от 12-ти до 15-ти май в Гърция се проведе партньорска среща по проекта FINALLY. Основен акцент на срещата беше обсъждане на напредъка по проекта, запознаване с курс на обучение и предложение на методология за пилотно внедряване на обучението. Първоначално съществуват три модула, предназначение за обучение. Въз основа на обсъжданията с партньори и оценка на потребностите в целевите страни, партньорите планират добавянето и на 4-ти модул. Трите основни модула на обучението по FINALLY са „Household Budgeting“, „Пестене за бъдещето“, and „Sensible borrowing“. Важна част от анонсирането на обучението ще бъдат теми, които биха могли да окажат влияние върху образованието и заетостта на ромското население като важна предпоставка за по-доброто участие на пазара на труда и повишаване доходите на семейството. С използването на иновативни инструменти в учебните модули проектът ще се

стреми към повишаване нивото на финансова грамотност на ромите и подобряване техните условия на живот.

Факултет на мечтите

На 10 октомври 2014г. на територията на „Здравно-социалния център“ в кв. Факултета, София, беше открита къщичка за творчески и учебни занимания по проект „Факултет за мечти“. В проекта участваха сдружение „Трансформатори“, Компот Колектив и фондация „Здраве и социално развитие“.

Идеята за построяването на къщичката се ражда преди две години от мечтата на 9 деца от квартала, които я описват в своите комикси.

На откриването присъстваха много гости, вкл. кмета на София г-жа Йорданка Фандъкова. Деца от детската градина в Здравно-социалния център и от НМУ „Л. Пипков“ представиха музикална програма.

От изключване към овластяване – Ромите в Агия Варвара, Атина

Основна част от нашата изследователска работа в подготовката на курса на FINALLY и разработването на средствата за обучение беше проведена в ромската общност на Агия Варвара, модел на община в западната част на Атина, която успешно е асимилирала множество различни групи от хора, включително и роми. Далеч от попадането в профила на ниско образование, безработица и социално изключване, ромските жители на Агия Варвара са постигнали статут на средна класа за период от време по-малък от $\frac{3}{4}$ век. Ситуацията с образованието също се подобрява постоянно, особено в последните две десетилетия с множество млади роми, които завършват гимназия и продължават образованието си в университета. Още през деветдесетте години 13,34% от ромските мъже са се дипломирали след девет години задължителна подготовка в образователната система, за съжаление съответните проценти за жените са били доста по-ниски.

Приветствието, което получихме от млади студенти, преподаватели, предприемачи, лидери в общността и ромски медиатори, дипломирани от Европейската Образователна Програма за ромски медиатори (ROMED), ни накара да усетим, че проектът FINALLY има потенциал за дълготраен ефект в тази и други ромски общности в страната.

Няколко цели с един изстрел

Факултетът по икономика в Ниш, като част от редовните дейности по промоция на своите образователни услуги, организира всяка година в началото на май ден на отворените врати за ученици с перспектива. Това е възможност за всички заинтересовани да се запознаят с дейностите на Факултета. Този път Факултетът е и домакин на представители на средните училища, на които те предлагат по-нататъшно сътрудничество в рамките на проекта FINALLY.

Те възторжено приеха да вземат участие в обучението по FINALLY като обучители, което трябва да стартира в началото на 2015г. Съгласно националното законодателство, преподавателите в средните училища трябва да са преминали продължаващо образование в тяхната сфера на компетентност с оглед на това да запазят своите знания актуални. С това взаимно изгодно сътрудничество Факултетът по икономика ще укрепи връзките си с ключови заинтересовани страни и, следователно, ще засили ролята си на водеща образователна институция в полето на икономиката и бизнес мениджмънта в Сърбия. Чрез предоставянето на специфично, ориентирано към специалиста професионално обучение Факултетът дава възможност на учителите да придобият нов опит и да направят първата стъпка в съвсем нова област на образование за възрастни и хора със специфични потребности. Това, също така, поставя основите за устойчивост на резултатите на проекта FINALLY.

Още повече, че факултетът продължава добрата практика на записване на ромското население в първата година за образователно-квалификационна степен бакалавър чрез специална форма на привилегия. А именно, два процента от всички новоприети идват от положителен списък, определен за национални малцинства и хора със специфични потребности. До този момент основната част са роми.

Този проект е финансиран с помощта на Европейската комисия.

Тази публикация [комуникация] отразява възгледите на автора и Комисията не може да бъде държана отговорна за начина, по който се употребява информацията, съдържа в нея.

Контакти:

Център за развитие и обучение Ново место
Topliška cesta 2
8000 Ново место
Словения

E-mail: gabi.ogulin.pocrvina@ric-nm.si